

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі

С. Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті

Есептеу техникасы және бағдарламалау кафедрасы

ПӘННІҢ ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ (Syllabus)

5B070400 – Есептеу техникасы және бағдарламалық қамтама мамандығының
студенттеріне арналған

Есептеу жүйелерін және желілерін ұйымдастыру пәні бойынша
(жұмыс оку жоспары бойынша пәннің толық атауы)

Павлодар

1 Оқытушылар туралы мәліметтер және байланысу ақпараттары

Лектор: Мажит Зара Саттаровна «Есептеу техникасы және бағдарламалау» кафедрасының аға оқытушы.

Кафедрада қабылдау сағаттар: Дүйсенбі сайын 13.00 – 16.00, А- 403 аудиторияда.

2 Пән туралы мәліметтер

Пәннің атауы – «Есептеу жүйелерін және желілерін ұйымдастыру», бұл пән бір семестрге есептелген. Жұмыстардың еткізу орны: деканатпен анықталған кесте бойынша.

3 Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттар саны	Аудиториялық сабак түрлері бойынша байланыс сағаттарының саны						Студенттің өздік жұмысының сағат саны	Бақылау түрлері
		барлығы	дәріс	практика	зертханалық	студиялық	жеке		
6	3	45	15	30				90	емтихан

4 Пәннің мақсаты мен міндеттері

Есептеу жүйелерін және желілерін ұйымдастыру пәннің мақсаты – қазіргі есептеу машиналарын, жүйелерін және есептеу тораптарын ұйымдастыру ерекшеліктерін оқып білу. Оларды құратын құрылғылардың мәліметтерді енгізу өндегеу және шығару өзара әрекеттерсүін оқып білу

Есептеу жүйелерін және желілерін ұйымдастыру пәні бойынша студенттердің алған білімі мен дағдысы келесідей шектес пәндерде: "Интернет технологиялары", "Компьютерлік тораптар" сондай-ақ мамандандыру пәндері мен диплом жобасында колданулары мүмкін.

5 Білімге, икемділікке және дағды-машиналарға қойылатын талаптар

Пәнді игеруде тәлімгерлер білуге тиісті:

- есептеу машиналарының, жүйелерінің және тораптарының құрылымдық және функционалдық қағидаларын;
- есептеу машиналарының арифметикалық, логикалық және сұлбатехникалық негіздерін.

Пәнді игеруде тәлімгерлер істей білуге тиісті:
сыртқы және ішкі жады құрылғыларын ұйымдастыру принциптері;
процессорларды ұйымдастыру принциптері;
есептеу жүйелері мен тораптарын жобалау.

6 Пререквизиттер

«Ақпараттану» және «Басқару теориясы негіздері» пәнін оқу бойынша алынған білімдерге негізделеді.

7 Постреквизиттер

«Есептеу жүйелерін және желілерін ұйымдастыру» курсынан алынған білім "Интернет технологиялары", "Компьютерлік тораптар" сабактарында пайдалы болады.

8 Тақырыптық жоспар

№	Тақырыптың атауы	Сағат саны			
		Дәріс	Прак	Лаб	СӨЖ
1	Кіріспе.	1	-	-	5
2	Электронды есептеу машиналарын (ЭЕМ), жүйелерін, есептеу торабтарын құру және ұйымдастыру принциптері.	1	2	-	15
3	ЭЕМ сұлбатехникалық негіздері ЭЕМ логикалық, жады элементтері.	1	4	-	10
4	ЭЕМ арифметикалық негіздері.	2	4	-	10
5	ЭЕМ логикалық жобалаудың негіздері.	2	4	-	10
6	ЭЕМ жадысы.	2	4	-	10
7	Процессорлар.	2	4	-	10
8	Ақпараттарды енгізу және шығаруды ұйымдастыру.	2	4	-	10
9	Есептеу кешендері мен тораптарын ұйымдастыру.	2	4	-	10
	Барлығы	15	30	-	90

9 Пәннің қысқаша сипаттамасы

10 Курстың компоненттері

Тақырып 1. Кіріспе. Пәннің қысқаша мазмұны, оның басқа пәндермен байланысы. Есептеу машиналарының даму кезеңдері.

Тақырып 2 Электронды есептеу машиналарын (ЭЕМ), жүйелерін, есептеу торабтарын құру және ұйымдастыру принциптері. Қазіргі ЭЕМ жүйелерін, кешендерін құру принциптері. ЭЕМ тораптарын құруды ұйымдастыру.

Тақырып 3 ЭЕМ сұлбатехникалық негіздері ЭЕМ логикалық, жады элементтері. ЭЕМ түйіндері. Үлкен шоғырланған сұлба (УШС) және өте үлкен шоғырланған сұлбаларда ЭЕМ құрылғыларын құру сұлбатехникасы.

Тақырып 4 ЭЕМ арифметикалық негіздері. Бекітілген және жылжымалы үтірлі екілік сандар арифметикасы. Операциялардың орындалуын жеделдету. Екілік – ондық кодаларда операцияларды орындау. Арифметикалық операцияларды бақылау тәсілдері.

Тақырып 5 ЭЕМ логиклық жобалаудың негіздері. Буль алгебрасының негіздері. АЛФ аналитикалық жолымен көрсету. АЛФ ықшамдау тәсілдері. ЭЕМ түйіндерін жобалау. Автоматтар. Абстракт және құрылымдық автоматтар. Микропрограммалық автоматтарды синтездеу. Автоматтарды матрицалық УШС-те жобалау.

Тақырып 6 ЭЕМ жадысы. ЭЕМ ішкі жадын ұйымдастыру: жедел, аса жедел, тұрақты, аралық және ФЛЭ жады. Сыртқы жадыны ұйымдастыру: иілгіш, катты магниттік жады. Магниттік және оптикалық компакт дисклар.

Тақырып 7 Процессорлар. Арифметикалық процессорлар құрылымы. Негізгі компоненттерінің мәліметтерді өндеу үстіндегі әрекеттері. Аналық тақша. Чипсеттер құрылымы. Дербес көпьютерлерді ұйымдастыру. Жүйелік интерфейстер.

Тақырып 8 Ақпараттарды енгізу және шығаруды ұйымдастыру. Ақпараттарды енгізу және шығару құрылғылары. Олардың жұмысын ұйымдастыру. Сырт құрылғылардың интерфейстері.

Тақырып 9 Есептеу кешендері мен тораптарын ұйымдастыру. Есепті қатарластыра шешу нолдары. Есептеу жүйелері мен кешендері құру жолдары. Есептеу тораптарын құру. Мәліметтермен алмасу моделдері. Торап жұмысын басқару хаттамалары.

Тәжірибелік сабактар мазмұны

Тақырып 2 Бекітілген үтірлі сандар арифметикалық құрылғысын зерттеу.

Тақырып 3 Жылжымалы үтірлі сандар арифметикалық құрылғысын зерттеу.

Тақырып 4 Екілік ондық кодалар арифметикалық құрылғыны зерттеу.

Тақырып 5 ЭЕМ функционалдық құрылғыларын синтездеу.

Тақырып 6 Әртүрлі элементтер негізінде микропрограммалық автоматтарды синтездеу.

Тәлімгерлердің өздік жұмысының мазмұны

№	СӨЖ түрі	Есеп беру түрі	Бақылау түрі	Сағат саны
1	Дәріс сабактарына дайындық. Дәрістерді талқылау.	Сабакқа катысу	Ауызша сұрау	30
2	Практикалық жұмыстарды рәсімдеу.	Есеп беру	Жазбаша жауап	20
3	Қосымша материалдармен танысу.	Конспект	Тексеру	20
4	Бақылау жұмыстарына дайындалу.	Межелік бақылау, емтихан	Тесттік сұрақтар	20
Барлығы				90

Кесте 1 - Бақылау іс-шараларының құнтізбелік кестесі

1 рейтинг								
Жұма		1	2	3	4	5	6	7
Апта бойынша жоғары балл		100	100	100	100	100	100	100
Дәріске қатысусы мен дайындалуы	СӨЖ түрі	YT1	YT2	YT3	YT4	YT5	YT6	YT7
	Бақылау түрі	Қ	Қ	Қ	Қ	Қ	Қ	Қ
	Жоғары балл	100	100	100	100	100	100	100
Тәжірибелік сабактарға қатысусы мен дайындалуы	СӨЖ түрі	YT1	YT2	YT3	YT4	YT5	YT6	YT7
	Бақылау түрі	Қ	Қ	Қ	Қ	Қ	Қ	Қ
	Жоғары балл	100	100	100	100	100	100	100
Қосымша материалдарды өндөуі	СӨЖ түрі	Қ	Қ	Қ	Қ	Қ	Қ	Қ
	Бақылау түрі	КТ						
	Жоғары балл	100	100	100	100	100	100	100
Курс такырыптары бойынша ағымдағы білімдерін бақылау	Такырып №	№1	№2	№3	№4	№5	№6	№7
	Бақылау түрі	Т	Т	Т	Т	Т	Т	МБ1
	Жоғары балл	100	100	100	100	100	100	100

2 рейтинг								
Жұма	8	9	10	11	12	13	14	15
Апта бойынша жоғары балл	100	100	100	100	100	100	100	100
Дәріске қатысусы мен дайындалуы	СӨЖ түрі	YT8	YT9	YT10	YT11	YT12	YT13	YT14
	Бақылау түрі	K	K	K	K	K	K	K
	Жоғары балл	100	100	100	100	100	100	100
Тәжірибелі к сабактарға қатысусы мен дайындалуы	СӨЖ түрі	YT8	YT9	YT10	YT11	YT12	YT13	YT14
	Бақылау түрі	K	K	K	K	K	K	K
	Жоғары балл	100	100	100	100	100	100	100
Косымша материалдард ы өндөуі	СӨЖ түрі	K	K	K	K	K	K	K
	Бақылау түрі	KT						
	Жоғары балл	100	100	100	100	100	100	100
Курс тақырыптары бойынша ағымдағы білімдерін бақылау	Тақырып №	№8	№9	№10	№11	№12	№13	№14
	Бақылау түрі	T	T	T	T	T	T	MБ2
	Жоғары балл	100	100	100	100	100	100	100

Шартты белгілер: YT-1 - №1 үй тапсырмасы, K - оку үрдісіне қатысу, K – конспект; KT - конспекттің тексеру, T - тексеру, T1 - тест, MБ1 - №1 межелік бақылау.

11 Курстың саясаты

Сабакқа міндетті турде қатысу керек. Қандай да бір себеппен сабакты босатса да, тәлімгер барлық зертханалық, тәжірибелік және өздік жұмыстарды тапсыруы тиіс.

Тәлімгер сабакқа 5 минутқа кешігіп келсе, ол сабакқа жіберілмейді.

Сабак үстінде тәртіп ережесін бұзған үшін — бір сабактан 5 балл азайтылады!

Барлық аудиториялық уақыт дәрістерге, зертханалық және тәжірибелік жұмыстарға бөлінген. Сіздің дайындығының бақылау жұмысымен, тесттермен және межелік бақылау тапсырмаларымен тексеріледі.

Семестрдің қорытынды бақылауы емтихан болып саналады.

Барлық тапсырмалары дер кезінде орындалуы тиіс. Дер кезінде тапсырылмаған жұмыстың балы азайтылады. Емтиханда және бақылау жұмысында көшіруге тиім салынады. Көшірген жағдайда бақылау түрі балының 80% азайтылады.

Егер қандай да бір себептермен бақылау жұмысына қатыспаған жағдайда көрсетілген кесте бойынша бір аптаның ішінде оқытушының кеңес беру уақытында тапсыруға мүмкіншілік беріледі.

1 Семестрдің ортасы және аяғында 100 балдық шкаламен ағымды үлгерім анықталады (AY)

2 АБ бағасыда 100 балльной шкаламен анықталады.

Аралық бақылауға ағымды үлгерімнен баллдары бар студенттер ғана жіберіледі.

3 AY және АБ қорытынды бағалары мен пәннің рейтингі анықталады (P1 және P2)

$$P1(2) = AY \cdot I(2) * 0,7 + PK1(2) * 0,3.$$

Егер студент АБ өте алмаса онда және 50 ден төмен балл алса, онда деканат АБ жеке тапсырудың уақытын тағайындаиды.

4 Студенттің рейтингтен өту (PӨ) бағасын келесі түрде есептейді

$$PӨ = (P1+P2)/2.$$

Егер пәнен жұмыс жоспары бойынша курстық жұмыс және емтихан болса онда рейтингтан өтуі анықталу кезінде курстық жұмыстың бағасы ескеріледі.

$$PӨ = (P1+P2) * 0,7/2 + KP * 0,3.$$

Сырттай оқитын студенттерге рейтингтен өту бағасы келесі түрде есептеледі

$$PӨ = P1 \text{ немесе } PӨ = P1 * 0,7 + KP * 0,3.$$

Корытынды бақылауға келесі студенттер жіберіледі:

- жұмыс бағдарламасы бойынша барлық талаптарын: СӨЖ жұмыстарын, барлық зертқаналық және тәжірибелік тапсырмаларды жасап өткізген жағдайда
- курстық жұмыстан жақсы баға алса және соған орай рейтингі 50 –ден жоғары болу керек.

5 Студенттің әр пәннен оқу жетістіктерінің деңгейін (соның ішінде корытынды баға ретінде МЕ болса да) корытынды бағамен анықталады (K), корытынды баға PӨ және KБ (корытынды бағалау – емтихан, диф. есеп, немесе курстық жұмыс)

$$I = PД * 0,6 + ИК * 0,4$$

6 КП/КЖ комиссия алдында қорғалады. Корытынды баға, егер студент PӨ және корытынды бағалаудан жақсы баға алған жайдағана есептеледі. Егер корытынды бағалауға сепесіз келмесе, онда «қанағатанаарлық емес» деп қабылданады. Емтиханның нәтижесі сол күні немесе кейінгі күні жарияланады.

7 Корытынды бағалауда алған бағаны жақсы бағага көтеру үшін қайта тапсырылмайды.

8 Егер академиялық қарыздар болса, онда студен сол пәнді ақылы түрде қайта оқиды.

Қорытынды бақылау екі тапсырмадан тұрады:

1. Тест (50 сұрак)
2. Тәжірибелік тапсырма

Оқушылардың білімін бағалайтын қорытынды

Бал түрінде қорытынд ы баға (K)	Балдың цифрлық баламасы (Ц)	Әріптік жүйедегі баға	Дәстүрлі жүйемен бағалау	
			Емтихан, диф.сынақ	Сынақ
95 - 100	4	A	Өте жақсы	есептелді
90 - 94	3,67	A-		
85 - 89	3,33	B+	Жақсы	
80 - 84	3,0	B		
75 - 79	2,67	B-		
70 - 74	2,33	C+	Қанағаттанар лық	
65 – 69	2,0	C		
60 – 64	1,67	C-		
55 – 59	1,33	D+		
50 – 54	1,0	D		
0 - 49	0	F	Қанағаттанар лықсыз	Есептел- ген жок

12 Әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер

1. В.Г. Олифер, Н.А Олифер Компьютерные сети, принципы, технологии, протоколы. -СПб: Питер 2000
 2. А.П. Пятибратов и др. Вычислительные машины, системы и сети. - М: статистика, 1991 - 400с.
 3. С.Т. Тынымбаев. Вычислительные машины, системы и сети, комплексы. Учебник для ВУЗов. 2-ое издание - Алматы: Рауан, 1997-366с.
 4. Ларионов А.М, Майоров С.А, Новиков Г.И Вычислительные комплексы, системы и сети Л: Энергоатомиздат,1987
 5. Хамахер К, Вранеши З, Захи С Организация ЭВМ. - СПб: Питер, 2003-848 с
 6. Таненбаум Э Архитектура компьютера -СПб: Питер,2003-704 с
- Гук М. Аппаратное средство IBM PC -СПб: Питер, 2002-928 с